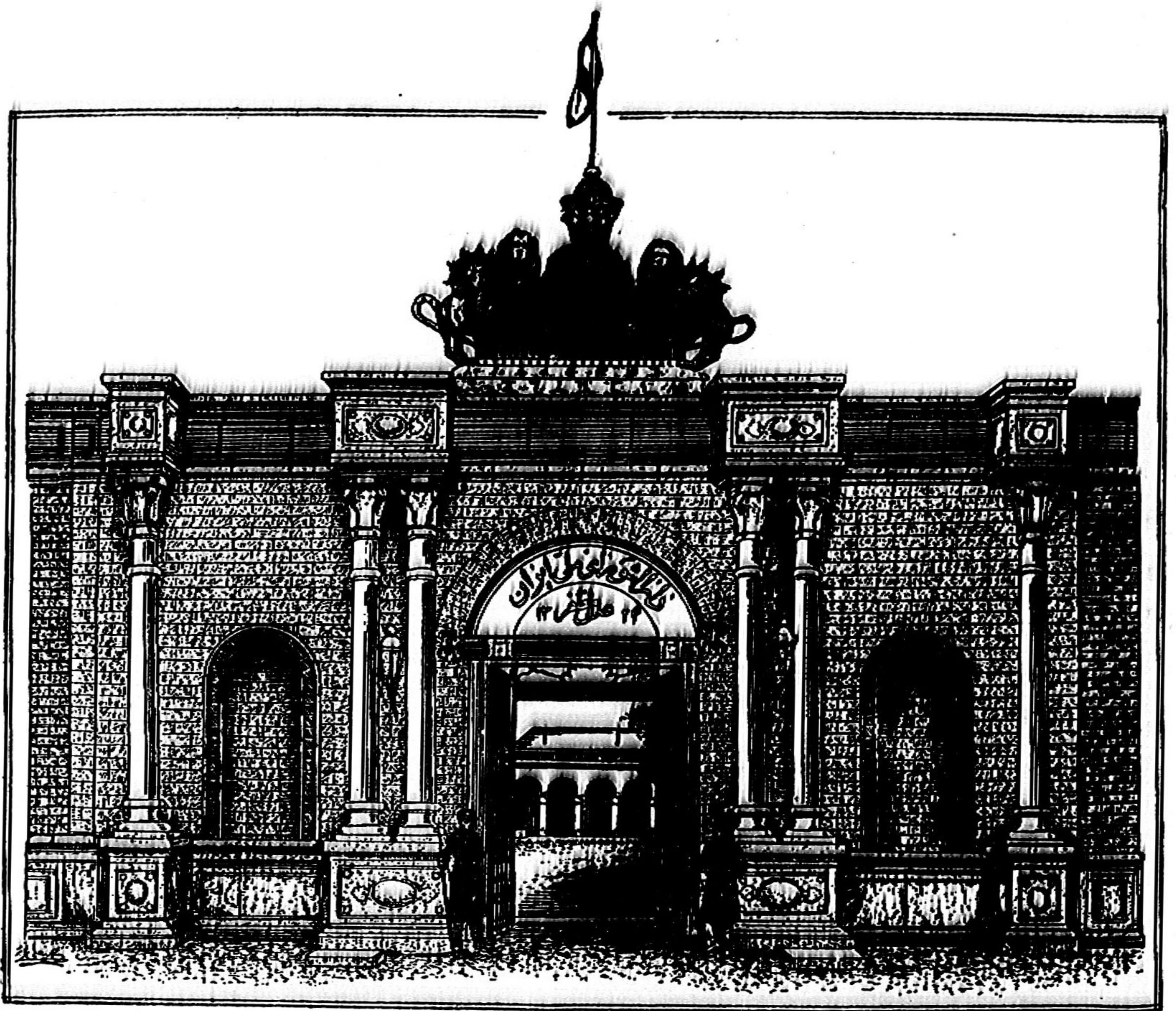

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۱۴۰</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۱۰۵</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنجشنبه ۱۶ شهریورماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۱ ربیع الاول ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهند بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمت اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارجی « دوازده تومان قیمت تک شماره يك قران</p>

فهرست مدارج

الی صفحه	از صفحه	عنوان	ردیف
	۲۱۵۲	اعلام استرداد لایحه بودجه آلمان ذوب گئی از طرف دولت	۱
۲۱۵۳	۲۱۵۲	ارجاع لایحه دولت راجع بتفویض حق انتخاب نماینده به کلدانیان به کمیسیون داخله	۲
۲۱۶۳	۲۱۵۳	مطالبه در اطراف لایحه قانونی اعتبار برای جلوگیری از مرض وبا و تصویب آن	۳
		مذاکره نسبت بخر کبسیون بودجه راجع باستخدام دو نفر معلم برای مدرسه	۴
۲۱۶۷	۲۱۶۳	صنعتی و دو نفر معلم برای مدرسه حقوق و تصویب آن	۵
۲۱۷۳	۲۱۶۷	مذاکره نسبت بخر کبسیون بودجه راجع به استخدام دکتر هازی اشتریک و تصویب آن	۶
۲۱۷۵	۲۱۷۳	مذاکره نسبت بخر کبسیون بودجه راجع بتجدید کمترات مسیو پاپاریان و تصویب آن	۷
	۲۱۷۶	قانون اجازه پرداخت بود هزار تومان بصحیه کل ملکیتی برای جلوگیری و دفع مرض وبا	۸
	۲۱۷۶	قانون استخدام دکتر هازی اشتریک تبعه دولت آلمان برای مدیری مدرسه صنعتی	۹
	۲۱۷۴	قانون تجدید کمترات مسیو پاپاریان معلم دواسازی	۱۰
		قانون استخدام دو نفر معلم برای مدرسه صنعتی از آلمان و دو نفر معلم برای مدرسه	۱۱
	۲۱۷۷	حقوق و سناسی از فرانس	۱۲

مذکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنج شنبه شانزدهم شهر بورماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۱ ربیع الاول ۱۳۴۶

جلسه ۱۴۰

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقایان: سهراب خان - دکتر سنک - عراقی - امام
 جمعه شیراز - خطیبی - افشار - ضیاء - آقاعلی زارع
 مهدری - عباس میرزا - غلامحسین میرزا - فرمند -

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر ریاست
 آقای پیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس روز سه شنبه چهارم
 شهر بور را آقای ابی سلیمان قرائت نمودند)

احتشام زاده - وزیري - طباطبائی و کبلی - ثقة الاسلامی اسکندری - محمد ولی میرزا - عدل - جوائشیر - میرزا ابراهیم آشتیانی - میرزا حسن خان وثوق - حاج شیخ عبدالرحمن صالحی - آیت الله زاده اصفهانی - میرممتاز مخبر فرهمند

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: حاج آقا رضا رفیع - اسدی - علی خان اعظمی - نظام مافی - حشمقی - محمد آخوند - حاج حسن آقا ملک - فرشی - زعیم - روحی - یاسائی قوام شیرازی - افسر - آقا زاده سبزواری - سید حسین آقایان - حاج میرزا مرتضی - میرزا عبدالحسین - حاج غلامحسین ملک - امیر اسدالله خان عامری - حاج آقا حسین زنجانی - مولوی

دیر آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان: ملک مدنی - محمود رضا - اعتبار - تقی زاده دیر آمدگان بی اجازه جلسه قبل
آقایان: امیر حسین خان - مرتضی قلیخان بیانات شریعت زاده - دکتر مصدق - جهانشاهی

رئیس - صورت مجلس ایرادی دارد یا نه؟

(اظهاری نشد)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد

رئیس - برای اطلاع خاطر آقایان عرض میکنم که در چندی قبل لایحه از طرف دولت راجع بآهن ذوب کفی و اکتشاف معادن داده شده بود فعلا شرحی نوشته اند و لایحه را مسترد کرده اند که اصلاح کنند و بعد تقدیم کنند. يك فقره لایحه هم از طرف آقای وزیر داخله در چندی قبل راجع بتخصیص بکنفر نماینده برای جماعت کلدانیان پیشنهاد شده بود ولی تکلیفش معلوم نشده است خوب است کمیسیونیکه باید بانجا مراجعه شود معاین بفرمائید.

آقا سید یعقوب - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

آقا سید یعقوب - در این موضوعی که فرمودید در دوره چهارم و پنجم يك کمیونی بود برای تجدید نظر در قانون انتخابات ولی در این دوره هنوز همچو کمیونی وجود ندارد بنا بر این بنده عقیده ام این است که اگر این مسئله لازم باشد بکمیسیون داخله مراجعه شود

رئیس - آقای دادگر

دادگر - انتخابات و مراجعه بقانون انتخابات برای نامین يك حقی است ولی این برای نامین يك مصاحقی است و بنده این را بر حسب رتبه از اول که پیشنهاد شده بود لازم تر از سایر مسائل میدانم و مرجع این کار هم چنانچه خودتان هم سابقه دارید کمیسیون داخله است در هر حال مقصود بنده این بود که باید بکمیسیون داخله مراجعه شود و نسبت بقانون انتخابات هم این مسئله يك قدری از آن قضا با سرعتش بیشتر است.

رئیس - آقای مدرس

مدرس - عرض میشود که قضیه چند جهت دارد. يك جهتش همان است که فرمودید. شاید مناسبی با کمیسیون داخله داشته باشد ولیکن اصولش باید در کمیسیون انتخابات درست شود و باید برای همین مسئله و سایر مطالب دیگری که تجریه کرده ایم و باید در قانون اصلاح شود يك کمیونی برای تجدید نظر در قانون انتخابات مجلس تشکیل شود و این مسئله هم در آن جا مطرح و رسیدگی شود. این عقیده من بود. بلی با کمیسیون داخله هم يك مناسبتی دارد ولی انتخاب کمیونی را برای تجدید نظر در قانون انتخابات که به تجریه معلوم شده يك نواقصی دارد و باید بتدریج درست شود بنده خیلی لازم میدانم و اگر مجلس صلاح میدانم آن کمیسیون را تشکیل بدهد.

رئیس - عجالتاً رأی گرفته میشود بکمیسیون داخله اگر

تصویب شد بانجا مراجعه میشود و الا بکمیسیون

انتخابات. آقایانی که تصویب می کنند بکمیسیون داخله مراجعه شود قیام فرمایند

(عدد از آقایان نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - آقایان بعضی بر میخیزند و بعضی مینشینند.

کی استوان - منشی ها در شماره طول میدهند

رئیس - حالانته نشینید تا بکمرتبه دیگر شماره شود

(مجدداً شماره شد)

رئیس - اکثریت است. تصویب شد.

رئیس کل صحیه - خاطر آقایان نمایندگان مستحضر است که مرض کلرا قریب چهل پنجماه روز است در ایران طلوع کرده است و صحیه کل مملکتی با نهایت جدیت با این دشمن نوع بشر مشغول مبارزه بوده است لایحه ایست مربوط بجلوگیری از کلرا که تقدیم مقام محترم ریاست میکنم و تقاضای فوریت هم میکنم

(لایحه فوق را تقدیم نمودند و بشرح ذیل قرائت شد)

ساحت محترم مجلس شورای ملی

بر خاطر محترم پوشیده نیست بروز مرض وبا در حدود جنوب باعث نگرانی کلی شده و دولت لازم میداند با هر وسائلی که ممکن باشد برای جلو گیری آن اقدام عاجلی بنماید تا بحال آنچه مقدور بوده از اعتبارات صحیه کل مملکتی بعنوان قرض بمصرف رسیده و حتی ضرورت و احتیاج الزام تهیه اعتبارات دیگری هم نموده است و چون مرض مزبور در نواحی جنوب هنوز باقی و حیات مردم را تهدید مینماید دولت مقتضی میداند که برای ادامه عملیات و جلو گیری شیوع مرض مزبور واسترداد وجوهی که از اعتبارات دیگر برای این منظور صرف شده تدارک اعتبار نماید چنانکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است مبلغ نود هزار تومان از اضافه عایدات ۱۳۰۵ برای خشکانیدن باطلاقها در نظر گرفته شده بود و فقط از نقطه نظر الامم فالام مصرف نمودن مبلغ فوق الذکر را برای جلو گیری از شیوع مرض وبا دولت

لازم دانسته و ماده واحده ذیلرا پیشنهاد و تصویب آرا بقید فوریت تقاضا مینماید

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ نود هزار تومان از محل اضافه عایدات ۱۳۰۵ برای جلوگیری و دفع مرض وبا اعم از فوق العاده اطبای اعزهای مطابق تشخیص صحیه ونهیة واکسن از خارجه وسایر مخارج مربوطه بجلوگیری از وبا وتوسعه مؤسسه پاستور طهران برای واکسن و سرم سازی باختیار صحیه کل مملکتی واگذار نماید

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - موافقم

رئیس - آقای عمادی

عمادی - موافقم

رئیس - مخالفی دارد.

آقا سید یعقوب - بلی بنده مخالفم

رئیس - اسمتان که اینجا نیست.

آقا سید یعقوب - خوب چه کار کنم نوشته اند.

رئیس - بفرمائید.

آقا سید یعقوب - آقایان خیلی تعجب می کنند که چرا بنده مخالف کردم بنده مخالف نیستم. در این موقع صحیه کل مملکتی حقیقه خدمت بزرگی کرده است و خیلی هم بنده این جا شکر گذاری میکنم لیکن يك نکته ایست که عرض میکنم. بنده عضو کمیسیون بودجه هستم و ناچارم در يك لایحه مالی که بمجلس میآید نکته را عرض کنم و نظریاتم را بگویم تا آقای رئیس و آقایان نمایندگان و آقای وزیر معارف که تشریف دارند مستحضر شوند که دولت برای بودجه اش نیاید بمجلس و هروقت که يك پول نقدی میخواهد فوری می آید این جا و

پولش را میگیرد و با میشود و میبرد کمیسیون بودجه الان مدنی است که کارش را تمام کرده است التماس کرده است که آقای دولت پاشو بیا بودجه ات را بنویس و تمام کن. نمی آید. بنده ناچار شدم حالا که يك لایحه آمده است بمجلس و عنوان مالی دارد عرض کنم و مجلس را مستحضر کنم که دولت برای بودجه اش نمی آید. این لایحه مالی را بنده مخالف نیستم ولی از این جهت در تحت عنوان مخالفت خواستم عرض کنم که دولت برای بودجه اش مجلس نمی آید و می خواهد مستقل باشد و اعتبار بگیرد و برود خودش بودجه را تقسیم کند رئیس -- آقای دادگر

دادگر -- ملاحظاتی که آقای آقا سید یعقوب کردند بجای خود صحیح است ولی جای اینکه در باره لایحه راجع بجلوگیری از وبا که با این مهابت و عظمت دارد پیش میآید این حرف زده شود نیست. اگر عملی باید بشود و جلوگیری باید نسبت به بودجه بشود موقعش در دو دوازدهم و يك دوازدهم است آن جا بفرمائید ولی این قضیه يك قضیه ایست که تأخیرش موجب انتشار آن است و سلامت عامه را در مملکت تهدید میکند ما باید بجای قدر دان و حق شناسی از دکتر بهرامی (احیاء السلطنه) و خدمات او (واقفاً بنده معتقد بحق شناسی که از لفظ ناشی میشود نیستم و عملاً باید از يك نفر مباشر خدمت قدر شناسی کرد) این لایحه را که مفید بحال اهالی مملکت است تصویب کرد. در این مدت چهل پنجاه روزه ایشان آمده اند رفته اند این طرف آن طرف دویده اند بنده خودم ایشان را چندین مرتبه در این گرمای شدید نابلستان دیده ام که عرق می ریخته اند و کاری کرده اند و تلاش می کردند و قضیه را تعقیب می کردند که بتوانند فوری با آئروپلان و وسائل سریعه سرم وواکسن باطراف برسانند که مصرف شود تا کنون هم دولت از اعتبارات و از جیب شخص خودش يك استقراضی کرده است و قضیه هم هنوز تمام نشده است و بنظر بنده

کمیسیون بودجه و خود وزراء بیشتر علاقه مندند بگذشتن بودجه و معین شدن تکلیف آنها.

رئیس -- رأی میگیریم بفوریت

دهستانی -- بنده مخالفم.

عده از آقایان نمایندگان -- مذاکرات کافی است --

رئیس -- بکنفر مخالف بیشتر نیست. اجازه بفرمائید

حرف شان را بزنند.

(خطاب به دهستان) بفرمائید.

دهستانی -- اجازه که بنده بدواً خواسته بودم از نقطه نظر موافقت بود ولی متأسفانه مسئله خشکانیدن باطلاقتها و صحبت نود هزار تومان را که می شنوم تعجب میکنم. از آنطرف می بینم که دولت يك میلیون و نیم پول داشته و يك مخارج معینی هم برای آن در نظر گرفته است. حالا التفات بفرمائید که حق کشی ناچه درجه است. يك موضوعی که راجع بخشگانیدن باطلاقتها است و از برای زندگان يك عده مردم بدبخت شهریار که حق حیات در این مملکت دارند پیش بینی شده همین نود هزار تومان است که از محل این يك میلیون و نیم معین شده است. حالا عدلاً و انصافاً سزاوار است که این نود هزار تومان اختصاص برای وبا داشته باشد بنده راجع باین لایحه موافقم ولی نگاه کنید به بینید این يك میلیون و نیم که اضافه دارند چه مخارجی برایش معین کرده اند و اگر به خواهیم الا هم فی الا هم را ...

یکنفر از نمایندگان -- الا هم فالاهم

دهستانی -- در نظر بگنیم می بینیم باز رعایت ملت شهریار مقدم است. بنده تقاضا میکنم در صورتیکه محل هست و سال های متوالی است که مردم بدبخت شهریار مبتلا بمرض هستند از این نود هزار تومان خوب بود صرف نظر می فرمودند و از يك محل دیگری که در لایحه جدا گانه معین شده چندان ضروری هم نیست برای اینکار تخصیص بدهند حالا دیگر بسته است بوجدان آقایان

نمایندگان

رئیس -- رأی میگیریم بفوریت. آقایانیکه تصویب

میکنند قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس -- تصویب شد. ماده واحده قرائت میشود.

(بمضمون سابق قرائت شد)

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- اولاً خواستم توجه بدهم آقایان دهستانی را که الا هم فی الا هم نیست الا هم فالاهم است. مسئله دیگری را که خواستم عرض کنم این است که آقای دادگر را خواستم متوجه این نکته بکنم که در مقام سؤال و جواب ناطقین متذکر باشند که تصور خلاف نشود. بنده برضد و خلاف این لایحه نبودم و مخالف نیستم که يك پولی خرج يك مرض مهلکی بشود ولی حضرت عالی همچو اظهار فرمودید که مسلماً تصور میشود که فلانی با این که ناخوشی و مرض وبا در جنوب پیدا شده بود مخالفت کرد ولی اینطور نیست بنده اولاً تشکر کردم از اقدام صحیح که حقیقتاً متوجه شده اند و جلو گیری کرده اند از این مرض در صفحات جنوب ولی نظر بنده این بود که بدولت تذکری راجع به بودجه شان بدهم و الاحمل بر چیز دیگری بفرمائید. بنده چون برخلاف واقع تعبیر شده بود این عرض را کردم اگرچه حق داشتم مطابق نظامنامه توضیح بدهم ولی برای اینکه وقت مجلس تلف نشود بعنوان مخالفت این عرض را کردم

رئیس -- آقای دادگر

دادگر -- بنده حرف آقای آقا سید یعقوب را سوء ترجمه نکردم فقط عرض کردم که تذکر غیر موردی بوده است.

رئیس -- آقای دشتی

دشتی -- موافقم

رئیس -- آقای شریعت زاده
 شریعت زاده -- موافقم
 رئیس -- آقای حق نویس
 حق نویس -- بنده هم موافقم
 رئیس -- آقای امامی
 امامی -- موافقم
 رئیس -- آقای عمادی
 عمادی -- موافقم
 رئیس -- آقای کازرونی
 کازرونی -- موافقم
 رئیس -- آقای شیروانی
 شیروانی -- بنده مخالفم
 رئیس -- بفرمائید

شیروانی -- عرض کنم موضوعی را که آقای دهستان تذکر دادند تصور میکنم که درست است منتهی شاید نتوانستند مطلب را درست بیان کنند در این لایحه پیشنهاد شده است که نود هزار تومان از اضافه عایدات يك میلیون و نیم که در آن لایحه دولت اختصاص داده شده بود برای خشکانیدن باطلاقتها (و در کمیسیون بودجه هم تصویب شده است و شاید خبرش در تحت تنظیم یاد ضمن تقدیم باشد) بمصرف جلوگیری از وبا برسانند تذکری که بنده میخواستم بدهم این است که موضوع وبا که در سرحدات پیدا شده است البته مسئله مهمی است و باید يك پولی از محل کلیه وجوه مملکتی و از متن بودجه مملکتی یا از نقد وجوه بر داشته شود و جلوگیری شود و ملی موضوع مالاریا عجزاً در این مملکت يك وبای دائمی شده است و در سراسر مملکت وجود دارد در شهریار تنهام نیست بنده سابق بر این هر کس را که میدیدم مبتلا به مالاریا است (چون تجربه کرده بودم) می گفتم که يك مسافرنی باصفهان بکن و هوای آنجا طوری است که بواسطه نبودن پشه وآبهای را که اعتدال هوا معالجه میشود

و بالاخره چون خود بنده این امتحان را کرده بودم دیگران هم این پیشنهاد بنده را قبول میکردند و میدیدیم که عملی هم میشود ولی امسال که بنده رفتم باصفهان در محترم ترین خانواده ها در خانواده هائی که طیب مخصوص دارند در خانواده هائی که تمام جزئیات حفظ الصحه را رعایت می کنند بکنفر وجود نداشت مگر اینکه مالاریا داشته باشد. سراسر اصفهان را مالاریا گرفته است عرض کنم که انجان اصفهان که اغلب آقایان میدانند آنجا برنج کاری است و غالباً آب را که دارد قریب صد هزار نفوس دارد تمام آنها مالاریا دارند مسئله شهریار آنها هم نیست مالاریا الان دارد مثل سیل در این مملکت آدم می کشد. نود هزار تومان از اضافه عایدات مملکت تخصیص داده شده بود. که شروع نمایند بجلوگیری این مرض آنها نه تنها برای شهریار و در لایحه هم شهریار ذکر نشده بود. و ما مخصوصاً تذکر دادیم که متناسب با وضعیات مملکت در سایر نقاط هم خرج شود. این نود هزار تومان را حالا می خواهند باین مصرف فوری برسانند باز قضیه جلوگیری از مالاریا يك موضوعی میشود که دهن میشود در مجلس و کمیسیون. بنده مخصوصاً این را تذکر میدهم و پیشنهاد میکنم که این نود هزار تومان از متن بودجه مملکتی بمصرف برسد و آن نود هزار تومان اعتبار خشکانیدن باطلاقتها بمصرف خودش برسد.

رئیس کل صحیه -- بنده از روز اول تصدی امور صحیه مملکت یکی از چیز هائی را که فوق العاده طرف توجه و اهمیت قرار میدادم موضوع مالاریا بوده است و یکی از مواد مراسم بنده مبارزه با مالاریا بوده است. چنانچه تحقیقات عمیقہ کردم و بغالب از نقاط این مملکت خودم رفتم و مشاهدات محلی کردم و وضعیات را دیدم مالاریا در تمام این مملکت حکمفرما است. در تمام سواحل بحر خزر در تمام جنوب در شهر طهران تمام مزاجها مالاریائی و مستعد گرفتن غالب امراض هستند. ولی متأسفانه کلرا مافوق آن است

اگر مالاریا خیلی صدمه باین مملکت زده و میزند بنده کاملاً تصدیق دارم و بنده شب و روز کوشیدم متخصص از نقاط مخصوص در نظر گرفتم که استخدام شوند و بدنیا مراجعه کردم زحمت کشیدم که جلوی این مرض مهلك گرفته شود و بالاخره در نتیجه زحمات بنده و توجه نمایندگان محترم بود که لایحه نود هزار تومان از طرف دولت فرستاده شد بمجلس ولی موضوع کلرا غیر از اینها است کلرا اگر جلوگیری نشود غارت میکنند مملکت را و هیچ نمیشود انتظارش را کشید که چه می کند و چه معامله با ما خواهد کرد. زیرا اگر بتواریخ گذشته مراجعه فرمائید دو سه مرتبه در زمان زندگانی خود ماها کلرا آمده است و میلیونها نفوس مملکت را تلف کرده است. در آن روزی که کلرا در هندوستان بروز کرد و ما فهمیدیم جلوگیری کردیم و متوجه سرحداتمان شدیم بالاخره رسید به بمبئی و از بمبئی آمد بطرف سرحدات مملکت ما و آن موقع هم تصادف کرد با تعطیل مجلس و بودجه قلیل صحیه هم البته اقتضا نمی کرد بآن مصارف برسانند. لایحه چهل هزار تومان اعتباری هم که از مجلس برای فرستادن اطباء بولایات گذشته بود بالغ بر بیست و پنجهزار تومان از آن محل بالاچار قرض کردیم و بمصرف کلرا رساندیم و بعد اطبائی را هم تعهد کردیم و از این محل بولایات فرستادیم تقریباً چهل پنجاه نفر و باز اگر آخر ماه بشود و ما يك محلی نداشته باشیم آن تعهدات را که کرده ایم عمل کنیم آنها نمی توانند کار کنند در هر حال بنده بهیئت دولت فشار آوردم و هیئت دولت هم در موقعی که مجلس شورایی ملی تعطیل بود از اعتبار شخصی خودشان یا از بانک بهلوی پولی استقراض کرده و باز يك کمکی به صحیه کردند و این پولها يك مقداری به مصرف خرید واکسن رسیده است که به اروپا فرستاده شده و يك مقداری مخارج طیاره و اتومبیل شده است و شاید يك مقدار قلیلی هم فوق العاده اطبائی بوده است که از هیچ چیز

مضایقه نکرده اند و در قلب الاسد تابستان در سواحل خلیج فارس در آن گرمای شدید جلوی کلرا را میگردانند حالا این فوق العاده بهر عنوان بوده است باشد به اسم بیمه جان بوده است با چیز دیگر در هر حال يك فوق العاده به اطمینان داده شده است و حالا دیگر ما محلی نداریم در صورتیکه صحیه مجبور است از برای اینکه کلرا کانونی برای خودش نسازد و از برای اینکه مبدا کاهکاهی يك روزانی بدهد که در سال آتی مملکت را دچار مخاطره بکنند چنانچه در سایر جاهاست صحیه باتبادل نظر اعضاء کمیسیون دفاع صحی که از اجله علماء طب تشکیل شده است و همه روزه تشکیل است میخواهد تلقیح اجباری را شروع کند و این تلقیح اجباری در سواحل خلیج فارس باید بشود و همچنین در جاهائی که آلوده است یعنی آلوده بوده است و بحمد الله فعلاً رو به خاموشی رفته است در خوزستان که هیچ نیست و در اطراف شوشتر و ده بید جدیداً طلوع کرده است آنجا را هم اطباء فوراً اطرافش را گرفته اند و تلقیح اجباری کرده اند و خفه اش کردند و در اطراف دزفول رفت يك روزانی بدهد آنرا هم رفع کردند در هر حال در سواحل خلیج فارس و جنوب بالاخره تلقیح اجباری باید دوام پیدا کند در تمام نقاط آلوده و نقاطیکه مجاور با راههای مهم خلیج فارس است نه تنها در سرحد جنوب بلکه در سرحد شرق هم باید همینطور شود زیرا اطلاع داریم در اسکندر آباد هند کلرا سخت شایع است و اسکندر آباد واقع است در سر راه خط آهنی که به دزداب میآید البته دزداب هم مورد تهدید است و چند روز است که دستور داده شده است معاینه طبي میکنند و مقدار زیادی هم واکسن فرستاده شده است و همچنین در سرحدات غرب که بمناسبت مجاورت با بصره باید جلوگیری کامل بشود. البته جلوگیری از مالاریا هم واجب است و بنده استدعا میکنم از دولت که با توجهات مجلس شورایی ملی يك توجهی بکنند و يك فکر اساسی بفرمایند برای جلوگیری

از مالاریا باید این باطلاقها بخشکد که این مرض دارد نژاد ایران را منقرض میکند البته باید توجه عاجلی کرد ولی از نقطه نظر الاهم فالاهم جلو گیری از کلرا لازم است بنده تنها بجلو گیری از مالاریا هم قانع نمیشوم بلکه این مملکت از نقطه نظر صحی احتیاجات دیگر هم دارد.

رئیس -- آقای دهستان

دهستانی -- از آقایان استدعا می کنم که اگر موافقت نمیرمایند لااقل بمرایض بنده يك تفقدی بفرمایند. يك لایحه از طرف دولت بمقام مجلس تقدیم شده بود برای مصارف يك میلیون و نیم اضافه بودجه ۱۳۰۵. از روی انصاف و مروت میخواهیم به بینیم کدام قسمی را امروز برداریم و برای جلو گیری از این مرض در جنوب ایران حادث شده است مصرف کنیم؟ اگر انصافاً دیدیم چیزهای دیگر ضروری است البته بنده با کمال خوشوقتی با این لایحه موافقت میکنم برای اینکه بنده دشمن جان جنوبیها که نسیسم جنوبی هم با شمالی بنظر بنده هیچ فرقی ندارد...

کازرونی -- چرا

دهستان -- اگر قسم خورده ام وجدان دارم میگویم هیچ فرق ندارد. بنده این مسئله را از نقطه نظر این عرض میکنم که ساها است اهالی شهریار (این جا هم اختصاص به شهریار نمیدم) اهالی طهران شکایت بمقام محترم مجلس کرده اند و بالاخره دولت موافقت کرده است و این نود هزار تومان را اختصاص باین کار دادند حالا میخواهم از روی انصاف و عدالت و مروت (تمام مردم هم بشنوند) سؤال کنم به بینید اگر سایر مخارج از خرج خشکانیدن باطلاقها مقدم است بنده هم موافق میشوم و عرضی ندارم ولی اگر این کار مقدم است آقایان لطف بفرمایند و این مبلغ را برای این مصرف بگذارند که بیش از این اهالی شهریار بد بخت با طهران با مازندران دچار مرض مالاریا نشوند و همه

میکند. آقا جان من امروز دعوا و نزاعی با کسی ندارم این لایحه را قلم به قلم برای آقایان قرائت میکنم هر طوری که اجازه بدهید همانطور میشود، شهرباری معلوم نیست که موکل بنده تنها باشد. خیر من می گویم محل های دیگر داریم که اگر آن را دست بزیم طوری نمی شود. برای ساختن سد راجرد در فارس و و حفر آنها مربوطه هفتاد هزار تومان، برای قنوات قزوین لابد يك چیز ضروری بود و رأی دادیم. برای تعمیر و ساختمان ضروری زمین راهها مطابق نظریه وزارت فوائد عامه صد و هفتاد و هشت هزار تومان، از این محل بدهید آنرا در روز دیرتر بدهید آدم که نمیبرد، برای تشویق صنعت قالی بیست و پنج هزار تومان... بکنفر از نمایندگان -- این قلم در کیسیون رد شده است.

دهستان -- خیلی خوب برای رفع مالاریا بواسطه خشکانیدن مردابها و سایر وسائل نود هزار تومان... آقا سید یعقوب -- باید از این محل داد (خنده نمایندگان)

دهستان -- بدهید جنابعالی اگر میخندید بنده گریه میکنم و خیلی هم متأسفم. عرض کنم برای تهیه مصالح و لوازم کارخانه مدرسه صنعتی ده هزار تومان، برای جبران کسر عایدی بلدیة طهران صد و بیست و پنج هزار تومان. برای دارالنجریه های وزارت معارف بیست و دو هزار تومان، تعمیر ابنیه حکومتی در ولایات سی و سه هزار تومان. حالا انصاف بدهید، این اقلامی را که بنده خواندم ملاحظه کنید که غیر ضروری تر از این اعتبار رفع مالاریا نبود و باید این نود هزار تومان را داد؟ خود دانید و وجدان خودتان بنده عرضی ندارم.

رئیس -- آقای دادگر

دادگر -- عرض کنم بنظر بنده این جور فکر هارا خیلی زود باید کرد، مالاریا البته يك مرض خطرناك

و مهمی است ولی کلرا سریع السیر است و مثل صاعقه انسان را از بین میبرد ولی مالاریا يك مسئله بطئی الاثر است. این موضوع را در نظر بگیرید که اگر انسان واقع شود بین دو امری یکی سریع الاثر و دیگری بطئی الاثر حق آنست آنکه سریع است اول از بین بر دارد فرمایشات آقا کاملاً صحیح است مسئله مالاریا هم يك مسئله ایست که باید توجه مجلس شورای ملی باین مسئله معطوف باشد خود بنده احساس میکنم که بسیاری از اشخاص که گله مندی از بعضی میکنند که چرا کار نمیکند من می بینم آنهائیکه کار نمی کنند مقصود نیستند علت بواسطه همین مرض مالاریا است که آنها را از کار باز داشته است. ولی در این قضیه بخصوص مسئله وبا بنظر بنده هرچیزی و هرپولی را میتوان مقدم داشت و خود آقای دکتر بهرامی هم در مسئله مالاریا متوجه اند و سعی هستند برای خشکانیدن باطلاقها و جلب متخصص و این يك مدنی زمان لازم دارد و آن زمان را که در نظر بگیریم البته مجلس را هم در نظر میگیرند بعقیده بنده حالا این قضیه را نباید معطل و معوق کرد.

رئیس -- آقای عمادی موافقت؟

عمادی -- موافقم

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- موافقم.

رئیس -- آقای تقی زاده

تقی زاده -- بنده عقیده دارم که يك چیزی در مباحثاتی که می شود در این پیشنهادی که شده است برخلاف ترتیب است. و آن مسئله چنانچه خود بنده چندین بار مذاکره کرده ام این است که حقوق مجلس در باب مالیه مملکت بتدریج منتقل می شود به کیسیون بودجه. بنده بکلی عقیده ام این است که مجلس در این باب باید مبارزه کند و این حق را کاملاً بدست بیاورد.

الآن دولت يك لایحه پیشنهاد کرده و در ضمن اشاره میکند به يك چیزی که آنرا بردارند و این مسئله را سر جایش بگذارند که ابدأ به مجلس نیامده است و مجلس تصویب نکرده است و مجلس در باب همین انتقال محل یکساعت مذاکره میکند و اقلام را میخوانند در صورتی که مجلس من حیث انه مجلس از اقلام این لایحه اطلاع ندارد مثل اینکه چندی قبل دولت يك لایحه به مجلس شورای ملی پیشنهاد کرده و حالا میگوید آن محلی را که برای چیز دیگر معین کرده بودم برای این کار میخواهم صرف کنم در صورتیکه اینطور نیست و نباید این مصرف از يك محل مخصوص باشد بلکه باید از اصل يك میلیون و نیم تصویب شود و الا مثل این است که يك چیز مسلم قانونی را میخواهد تغییر دهد و میگوید يك چیزی را که شمارای داده اید میخواهیم برداریم و فلان چیز را جایش بگذاریم. این هیچ معنی ندارد چونکه مجلس هیچوقت تصویب نکرده است و آن لایحه ابدأ به مجلس شورای ملی نیامده است و ما خومان کم کم داریم تصدیق میکنیم که آنچه در کمیسیون بودجه تصدیق شده است مثل قانون است.

رئیس -- آقای دشتی

دشتی -- بنده خیلی تعجب میکنم از انتقادی که آقای تقی زاده فرمودند. يك لایحه دولت به مجلس آورده است این لایحه رفته به کمیسیون بودجه و به تصویب رسیده یعنی در حقیقت نصف کارش شده است، کمیسیون بودجه برای چیست؟ برای تنقیح لوایحی است که به مجلس می آید و در حقیقت این يك کار مقدماتی است برای لوایحی که به مجلس می آید که بعد از تصویب در کمیسیون بودجه مجلس بیاید. حالا دولت میخواهد که نود هزار تومان به صحیه بدهد برای جلوگیری از وبا محلس را از کجا معین میکند؟ محلس را از آن يك ملیون و نیم و این که نوشته است از محل خشکانیدن باطلاقها یعنی آن ماده که در آنجا نوشته شده است من

دهستانی - از دو بیست هزار تومان مدرسه چطور؟ دشتی -- آنکه هنوز تصویب نشده است. در این لایحه مثلاً صد هزار تومان برای کمک به کارخانه صنعتی اصفهان تخصیص داده شده یا شصت هزار تومان برای مصارف تعلیمات اجباری و همچنین بعضی از اقلام دیگر این لایحه که يك چیزهایی است که در مجلس تصویب شده و دولت محلس را در آن لایحه يك میلیون و نیم معین کرده است. اینها را که دیگر نمیتوانیم زیرش برنیم.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس -- مذاکرات کافی است؟

حقنویس - بنده مخالفم.

رئیس -- بفرمائید.

حقنویس - بنده با اصل قضیه موافق هستم ولی این موضوع بنظر بنده باید حل شود این وضع مذاکره که شد قضیه را حل نکرد قضیه خیلی مهم و در درجه اول ضرورت است و وقتی حل نشد بنده میترسم نتیجه مطلوبه را ندهد. بنا بر این لازم است بیشتر حرف زده شود که موضوع بیشتر حل شود که نتیجه مطلوبه گرفته شود.

رئیس -- آقایانیکه کفایف مذاکرات را تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس -- اکثریت است. پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(مضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که چهل هزار تومان از این نود هزار تومان را تخصیص به صحیه برای جلوگیری از مرض وبا بدهند.

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده اولاً خیلی میخواهم تشکر کنم از رئیس صحیه که الحق در صدد جلوگیری از این امورات برآمده اند و امیدوارم که باز هم موفق بشوند.

ولی در ضمن اینرا خواستم عرض کنم که اسباب وحشت مردم نشود که این وبا چندان مثل آن و باهای سال های سابق نیست در جراید هم میخوانیم که در فلان شهر يك نفر یا دو نفر یا در فلان شهر سه نفر یا پنج نفر مبتلا بوده اند این را اول عرض میکنم که رفع وحشت از مردم شود آن وبای سخت نیست وضعیت است و الحمدالله موقع زمستان هم نزدیک شده و انشاءالله موقوف خواهد شد. این را مقدمه عرض کردم بجهت رفع وحشت مردم. و حالا عرض میکنم چون موقع گذشته و نزدیک زمستان شده و مخارج هم زیاد داریم از قبیل مخارج خشکانیدن باطلاقها برای جلوگیری از مرض توبه که آنهم خیلی لازم است ولی این مهم است به این ملاحظه بنده پیشنهاد کردم که چهل هزار تومان تخصیص داده شود برای جلوگیری از مرض وبا که با وضعیت بودجه ما هم موافق است و هم برای سایر مخارج لازم محل باقی است و چون زمستان هم نزدیک است انشاءالله بهمین مبلغ رفع مرض میشود هم سایر مخارج را که در نظر داریم موقوف نمی شود. به این نظر بود که بنده این پیشنهاد را کردم و امیدوارم که آقای رئیس صحیه هم موافقت بفرمایند

رئیس کل صحیه - زهی سعادت و افتخار از برای يك مستخدم دولت که در مجلس شورای ملی از او اظهار قدردانی میکنند بنده خیلی متشکرم و نهایت افتخار را دارم ولی از قضا آقای فیروز آبادی در ضمن تشویقانی که فرمودند اضافه فرمودند که این وبا يك وبای خیلی خفیه بوده است و اهمیت ندارد چهل هزار تومان هم بیشتر لازم نیست، اینطور نیست وبا وبای آسیائی است و مستقیماً از مرکز وبا از بمبئی و هندوستان آمده است در قلب الاسد ناپستان و هوای گرم سواحل خلیج فارس بنده ادعا میکنم که اگر زحمات و خدمات کارکنان صحیه مملکتی نبود الان در طهران در مشهد در تبریز در رشت همه جا قتل عام میکرد و از برای اینگونه مواقع سخت نباید هیچوقت

فکر چهل هزار تومان و نود هزار تومان چهار صد هزار تومان را کرد مملکت نفوس میخواهد نوع بشر بیش از اینها قیمت دارد خوب است اجازه بفرمائید این لایحه زودتر بگذرد که صحیحه تکلیف خودش را بداند طبیب باید بفرستند . استدعا میکنم پیشنهادها را يك قدری کمتر بفرمائید بلکه زودتر ما بتوانیم اقدام والا کلازا آن کلازا های شدید خیلی سختی است که اگر جلوش گرفته نمیشد امروز در شهر طهران قتل عام کرده بود .

رئیس -- آقایانیکه این پیشنهاد را ...

فیروز آبادی -- پس میگیرم .

رئیس -- این را باید عرض کنم که دو روز قبل آقای وزیر مالیه شرحی نوشته بودند و خواهش کرده بودند لواطی که راجع بیک میلیون و نیم اضافات است عجالتاً در مجلس مطرح نشود . گویا کسر بودجه دارند و میخواهند این لواط را اصلاح کنند و در نانی لایحه ترتیب دهند و پیشنهاداتی که شده است با آن خواهشی که از طرف دولت شده است منافات دارد .

(دو فقره پیشنهاد از طرف آقایان دهستانی و تقی زاده بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که نود هزار تومان از يك میلیون و نیم اضافه عایدات داده شود .

بدالله دهستانی

پیشنهاد میکنم بجای قلم از محل خشکانیدن باطلاقها نوشته شود از محل اضافه عایدات سال ۱۳۰۵ .

حسن تقی زاده

شیروانی -- ماده همینطور است .

رئیس -- آقای دهستانی

دهستانی -- چون پیشنهاد آقای تقی زاده تقریباً مقصود بنده را تأمین میکند بنده باین پیشنهاد ایشان موافقت میکنم

رئیس -- آقای تقی زاده

تقی زاده -- بنده توضیح مفصل ندارم همان است

که عرض کردم . چون مسئله باطلاها در مجلس رأی داده نشده است بعقبده بنده صحیح نمیشود که در مجلس يك قانونی بگذرد و در آن قانون نوشته شود که این عوض فلان چیزی است که هیچوقت رای نداده ایم و آنچه در باب کمیسیون بودجه فرمودند بنده تصدیق می کنم ولی رابرنهای کمیسیون بودجه باید مجلس بیاید . مقصود بنده این است که ما همیشه باید متوجه این نکته باشیم که تا چیزی از مجلس نگذرد قانونیت ندارد . تصویب کمیسیون از اعمال مقدمانی است بنده يك میلیون و نیم را هم در پیشنهادم ننوشتم و چون این مبلغ را میخواهند از اضافه عایدات سال گذشته بدهند با آن خواهش آقای وزیر مالیه هم منافاتی ندارد

رئیس کل صحیحه -- بنده تصور میکنم ماده پیشنهادی تقریباً عین همین فرمایشات آقای تقی زاده است ممکن است بفرمائید يك مرتبه دیگر قرائت شود (ماده واحده مجدداً قرائت شد)

تقی زاده -- چون در متن ماده مسطور نیست و در مقدمه بود بنده مسترد میدارم

دهستانی -- پس مقدمه چه چیز است ؟

آقا سید یعقوب -- آن مقدمه است جزو ماده نیست دهستانی -- پس مقدمه اساس ندارد .

رئیس -- پس میگیرید ؟

دهستانی -- بل پس میگیرم .

رئیس -- يك پیشنهاد دیگر هم داده اید .

دهستانی -- آرا هم پس میگیرم .

رئیس -- رأی گرفته میشود بماده واحده با اوراق آقایان موافقین اوراق سفید میدهند .

(اخذ آراء بعمل آمده ۵۷ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس -- عده حاضر ۷۲ با ۵۷ رأی تصویب شد

(اسامی رأی دهندگان)

آقایان : جلالی -- محمد آخوند -- حقنویس -- ملک

ایرج پور نیمه -- زوار -- اسفندیاری -- معتضد استرآبادی -- شریعت زاده -- عصر انقلاب -- حیدری محمد تقیخان اسعد -- معظمی -- دکتر رفیع امین بالیزی -- اعظمی -- ملک آرائی -- تقی زاده -- فرهمند طاهری -- نجومی -- کی استوان -- امیر تیمور کلای -- افخمی -- دیوان بیگی -- بنی سلیمان -- دکتر مصدق -- دادگر -- سلطان محمد خان عامری -- دکتر لقمان -- فهیمی آقا سید کاظم زیدی -- ابراهیمی -- دشتی -- شیروانی نوبخت -- عمادی -- بهبهانی -- امیر حسینخان ایلخان میرزا حسن آیه الله زاده -- بدر -- ملک مدنی -- محمود رضا -- آقا سید یعقوب -- میرزا حسن خان وثوق -- لکهنان -- ثقة الاسلام بروجردي -- خوئی -- اسکندر خان مقدم -- امام جمعه اهر -- لقیوان -- فومنی -- طباطبائی دیبا -- موقر -- دولتشاهی -- میرزا عبدالله خان وثوق مررضی قلیخان بیات .

رئیس -- خبر کمیسیون بودجه راجع باسخدام دونفر برای مدرسه حقوق و بکنفر برای مدرسه صنعتی مطرح است . مذاکرات راجع بکلیات است آقای فیروز آبادی در کلیات مخالفید ؟

فیروز آبادی -- بنده در کلیات يك عرضی دارم و آن این است که البته آقایان مسبقند ساهاست ما اسخدام خارجی میکنیم و از خارجه همه ساله يك مستشار هائی میآوریم اما متاسفانه غالباً بواسطه بیعلاقه کی یا بی فرصتی دولت های وقت یا بیجهت دیگر که نمیدانم هیچ قسم استفاده غالباً از آنها نمیشود اینها را میآوریم با بیست هزار تومان ، سی هزار تومان صد هزار تومان و کرایه منزل و خرج سفر و غیر ذلك هم میدهیم و هیچ قسم استفاده از آنها نمیشود . مثلاً در مالیه يك مسیو بژو نمیدانم چه بود آوردند و چند مدت هم آنجا بود میخواستم به بینم استفاده که از وجود او کردند چه بود ؟ از آنطرف دو سال است مستشار و مستخدم بجهت ذوب آهن آورده ایم از او چه فایده

بردم ؟ همین طور مستشار فلاحی آوردیم . کدام يك شاهی را از وجود این آدم فایده بردیم ؟ مستشار عدلیه آوردیم مسیو برنی مدت ها اینجا بود فایده که ما از وجود او بردیم چیست ؟ اگر غرض از این مستشار و مستخدم آوردن این است که ما رای بدهیم و يك عده را اسخدام کنیم و يك وجوه گزافی که زیاده از طاقت ما است بآنها بدهیم و فایده هم نبریم خوب است بکلی از اسخدام متخصص خارجی صرف نظر کنیم . اما اگر دولت باین اسخدامها اهمیت میدهد و مستخدمینی را که میآورد از وجود آنها میتواند استفاده کند و بملک حالی میکند که من فلان مستخدم ذوب آهن یا فلاحی یا مالیه یا عدلیه که آورده ام فلان استفاده را در مقابل حقوقی که باو دادم کردم اگر این طریق بشود نمر دارد و اگر این طریق نشود و مثل گذشته ها بشود بنده عقیده ام این است که هیچ مستشار مستخدم از خارجه نیآوریم غرضم از این عرض این است که ما مستشار که از خارجه میآوریم دولت بوجود آنها اهمیت بدهد و در مقابل وجوهی که بآنها میدهد استفاده ببرد نه اینکه يك مستشار و مستخدم که میآوریم يك پولهای بآنها بدهیم انومبیل و سایر مخارج هم که هست دست آخر هم پولش را بگیرد برود . غالباً هم ملت ملتفت نشود که این جور مستشار در مملکتش آمده . باین نظرهایی که عرض کردم بنده با این قبیل مستشار و مستخدم گرفتن مخالفم .

شیروانی مخبر کمیسیون بودجه -- فرضی را که نماینده محترم فرمودند و بر روی فرض خودشان مخالفت کردند شاید دريك قسمت بنده هم با ایشان هم عقیده باشم یعنی شرحی را که فرمودند تمام در اطراف مستشار بود . البته همانطور که فرمودند بعضی از مستخدمین را آنطوری که بایداستفاده از وجودشان کرده باشیم نکرده ایم و البته باید در موقع اسخدام مستشار و مستخدم خارجی دقتهایی بشود که از روی يك اصول و ترتیب صحیحی اسخدام شوند که

آن استفاده را که ما میخواهیم از وجودشان بکنیم. رویهمرفته تا بحال این رعایت شده است و بک استفاده هائی هم کرده ایم و امیدوارم در آتی هم بکنیم ولی موضوع این لایحه نه مستشار است نه مستخدم. آن چیزی است که مخصوصاً آقا مایل هستند و آن معلم است. معلم ما میخواهیم استخدام کنیم که در نتیجه گرفتن يك تعلیماتی از مستشار نیازی شویم. دو نفر معلم استخدام میکنیم برای مدرسه صنعتی مدرسه صنعتی هم تصدیق میفرمائید نه اداره است و نه آن رئیسانی که آقا میفرمایند که استفاده ازش نمیشود در آنجا هست. مدرسه صنعتی بگانه مدرسه است در این مملکت که اگر ما بتوانیم استفاده کنیم اول باید از این مؤسسه استفاده کنیم و این را خود آقا همیشه میفرمودند که برای کار های اقتصادی و صنعت معلم باید بیآوریم ولی از آنجائی که مایل هستیم در تمام لوائح مخالفت فرموده باشید با این لایحه هم که اتفاقاً مطابق سلیقه و ذوق خودتان است مخالفت میفرمائید. معلم برای مدرسه حقوق می آوریم که از وجود مستشار برای فلان وزارتخانه نیازی شویم و برای مدرسه صنعتی میآوریم که از وجود متخصص ذوب آهن یا متخصص فلان کار نیازی شویم و بنده معتقدم که باید تماماً در این قبیل لوائح موافقت کنیم که در آتی از آوردن مستشار نیازی بشویم. بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - مذاکرات در کلیات کافی است؟

(گفته شد کافی است)

رئیس - رأی گرفته میشود بشور در مواد آقایانیکه

تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول

(بشرح آتی قرائت شد)

ماده اول - وزارت معارف مجاز است بگنفر معلم

برای تدریس مهندس ماشین آلات

کنند. وجود امثال ایشان هم البته آقا تصدیق میفرمایند در مملکت خیلی لازم است ولی معلم اساساً غیر از متخصص در يك علم است. اشخاصی که باید تدریس کنند در مدارس مخصوصاً باید متخصص در علم معانی آن فن باشند این است که فعلاً ما مجبوریم معلم از اروپا بیآوریم زیرا در مملکت خودمان با نداریم یا اگر داریم خیلی کم است. جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - کافی است؟

(گفتند بلی)

رئیس - رأی گرفته میشود بماده اول آقایان موافقین

قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده دوم - حقوق هر يك از معلمین مذکور در سال چهار هزار تومان و حقوق استاد کار بک هزار و هشتصد تومان خواهد بود که با قسط ماهیانه دریافت خواهند کرد.

رئیس - مخالفتی ندارد؟

(گفتند خیر)

رئیس - رأی گرفته میشود بماده دوم آقایان موافقین

قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم

(باین مضمون قرائت شد)

ماده سوم - در موقع عزیمت باران مبلغ سیصد تومان بهر يك از معلمین و مبلغ دویست و پنجاه تومان با استاد کار بعنوان خرج سفر داده خواهد شد و در ختم قرارداد نیز مشار الیه هم معادل مذکور را برای عودت بوطن خود دریافت خواهند کرد

رئیس - مخالفتی ندارد؟

(اظهاری نشد)

رئیس - رأی گرفته میشود بماده سوم آقایان موافقین

قیام فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهارم

(باین هیچ خوانده شد)

ماده چهارم - مستخدمین مذکور در موقع تعطیل

تابستانی مدارس سالی یکماه حق مرخصی با استفاده از حقوق خواهند داشت.

رئیس - آقا سید بعقوب

آقا سید بعقوب - این مسئله که میخواهم عرض کنم اگر چه متعلق باین ماده است لیکن خواستم در مجلس بعرض آقایان برسانم که آقای وزیر معارف هم از این عقیده استفاده کنند. مستخدمین ما این یکماه که مرخصی دارند چشم میکنند و در آخر بکمترتبه استفاده میکنند. در صورتیکه این مرخصی را که میدهند برای این است که مستخدمین کسالتی پیدا نکنند. یکماه مرخصی بگیرند که يك نشاط دماغی برایشان پیدا شود که بابك میل تازه و نشاطی کار کنند. اینها میآیند و قناعت اقتصاد میکنند جمع میکنند در آخر میخواهند. خواستم آقای وزیر معارف را توجه بدهم که این نظر محفوظ باشد که اگر استفاده نکردند در موقع خودش بعد حق استفاده ندارند

وزیر معارف - تصور میکنم عبارتی که در این ماده نوشته شده است کاملاً مقصود آقای آقا سید بعقوب را تأمین کند ولی بیشتر اطمینان میدهم که آنچه که مورد رأی مجلس واقع شده است یعنی عین این لایحه بعد از تصویب موقع اجرا گذارده خواهد شد بدون اینکه چیزی اضافه شود.

رئیس - آقای بامداد

بامداد - بنده موافقم و همانطوریکه توضیح دادم برای اینکه جمع نکنند و يك وقتی استفاده کنند در کمیسیون اینطور ماده بندی شده و نظر آقایان هم تأمین میکند .
رئیس -- رأی میگیریم به ماده چهارم آقایان موافقین قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد . ماده پنجم (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده پنجم - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمان و استادکار مزبور را بر طبق قانون سایر اتباع خارجه مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد آنها را امضاء نماید .
رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده همینقدر خواستم سؤال کنم سوای این حقوقی که در این جا منظور شده باز هم از بابت خرج اتومبیل و منزل و این چیزها که در واقع مضر بحال ما است حقوق دیگری هست یا نه ؟ خوب است توضیح داده شود که حقوق دیگری غیر از این نیست و حق مطالبه ندارند . چون درباره مستخدمین و مستشاران دیگر این چیزها منظور شده بود عقیده ام این است که این جا يك تبصره الحاق شود که این قبیل حقوقات دیگر در باره آنها منظور نیست .

رئیس -- ماده پنجم عجزاً مطرح است .
فیروز آبادی - پس بعد پیشنهاد میکنم

رئیس -- عجزاً چون ماده پنجم مخالفی ندارد رأی میگیریم . آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد . مذاکرات راجع به کلیات است آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - بنده استفاده میکنم از شور در کلیات و از مخبر کمیسیون خارجه سؤال میکنم در اینجا نوشته شده است : کمیسیون امور خارجه در جلسه

فوقی - اسفندیاری - موقر - دولتشاهی - شریعت زاده - مرآتی قلیخان بیات - فرهمند - خواجوی - حیدری - محمد آخوند - ملک ابرج پورنیمور - دهستانی میرزا عبدالله خان وثوق - زوار - محمد تقی خان اسعد - معظمی - لیهوانی - میرزا حسن خان وثوق - میرزا جوادخان خوئی - اسکندر خان مقدم - ابراهیمی - مفتی ثابت - دکتر رفیع امین - دکتر مصدق - بدر - ذوالقدر - امیر حسین خان ابلخان - حاج میرزا حبیب الله امین - آقا سید کاظم زردی - جهانشاهی - ملک آرائی - بالیزی حقنویس - نجومی - سلطان محمد خان عامری - طاهری فهیمی - آقا سید جواد محقق - الفحیمی - دکتر لهارت - بنی سلیمان - دیوان بیگی .

جمعی از نمایندگان - نفس .

(در این موقع جلسه برای نفس تعطیل و پس از نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

وزیر مالیه - چند فقره لایحه است برای تقدیم به ساحت محترم مجلس ، لایحه بودجه عمومی کل ۱۳۰۶ است . لایحه ایست راجع به تقاضای تغییر يك ماده از قانونی كه براي بونكرس گذشته و مؤثر در قسمت معافیت های گمرکی است . دو فقره لایحه راجع به دیون تصدیق شده . يك فقره لایحه راجع به تکمیل قانون مستغلات مصوب ۹ سنبله ۱۳۰۳ كه مؤسسات عام المنفعه را از قانون مستغلات معاف کرده است . يك فقره لایحه هم هست كه تقاضای اعتباری شده است از برای راهمائی و دستگیری هموطنمان در عراق كه بواسطه قانون سختی كه در آنجا گذشته است دچار يك زحمان شده اند .

رئیس -- تماماً به کمیسیون بودجه ارجاع می شود .
مخبر کمیسیون بودجه راجع به دکتر اشترنك مطرح است در کلیات مخالفی هست یا نه ؟ (گفتند . خیر)

رئیس -- رأی گرفته میشود به شور در مواد آقایان موافقین قیام فرمایند .

(عده کثیری قیام نمودند)
رئیس -- تصویب شد . ماده اول

(بدین مضمون خوانده شد)

ماده اول - دولت مجاز است دکتر هاری اشترنك تبعه آلمان را برای مدت سه سال از اول تیرماه ۱۳۰۶ برای مدبری و معلمی مدرسه صنعتی استخدام نماید .

رئیس -- آقای بامداد

بامداد - موافقم .

رئیس -- مخالفی كه ندارد . رأی گرفته میشود به این ماده آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند .

(اکثر بر خاستند)

رئیس -- تصویب شد . ماده دوم

(این نحو قرائت شد)

ماده دوم - حقوق دکتر اشترنك سالی چهار هزار و هشتصد تومان است كه باقسط ماهیانه بمشارالیه تأديه خواهد شد .

رئیس -- آقایان كه با این ماده موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد . ماده سوم .

(باین ترتیب خوانده شد)

ماده سوم - در موقع ختم این قرارداد چنانچه کثرتات دکتر اشترنك تجدید نشود مبلغ چهار صد تومان بعنوان خرج سفر برای معاودت بآلمان بمشارالیه پرداخت خواهد شد .

رئیس -- آقای دشتی

دشتی - بنده اشكال زیادی در این ماده ندارم فقط خرج سفر دکتر را خیلی زیاد نوشته اند برای اینکه چهار صد تومان لازم نیست زیرا از این جا تا پاریس خرج سفر تقریباً در حدود صد و ده تومان یا صد و بیست تومان و حداکثرش صد و پنجاه تومان است . قرصاً این جا

خیلی زیاد بنویسند دو بیست تومان - دو بیست تومان کافی است و چهار صد تومان لزومی ندارد .

وزیر معارف - در ۳۰۳ که کنترات دکتر اشتراک را مجلس تصویب کرده است در آنجا تصویب شده است که در موقع آمدن به ایران و مراجعت از ایران به آلمان چهار صد تومان باید خرج سفر به او بدهند . در روز اول که آمده است چهار صد تومان گرفته است برای آمدن به ایران و حالا چون کنترانش تجدید شده است البته آن چهار صد تومان دیگر مورد ندارد و این چهار صد تومانی که این جا قید شده است همان چهار صد تومانی است که مجلس در کنترانش تصویب کرده است و با زحمانی که دکتر اشتراک کشیده است و وزارت معارف هم از او راضی است و در سابق هم مجلس چهار صد تومان تصویب کرده است البته تصدیق میفرماید اگر امروز ما بخواهیم یک چیزی را کم کنیم شاید اخلاقاً مقتضی نباشد . علی ای حال این مبالغ همان مبلغی است که در کنترات سابق قید شده است .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - عرضی ندارم .

رئیس - پیشنهاد آقای دشتی .

(مضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بجای چهار صد تومان به دو بیست تومان تقابیل باید .

رئیس - آقای دشتی توضیحی دارید؟

دشتی - همانطور که عرض کردم چهار صد تومان زیاد است و توضیحاتی که آقای وزیر معارف دادند که در موقع آمدن چهار صد تومان به او داده شده است بنده عرض میکنم وقتی که برای آمدن زیاد داده اند دلیل نمیشود که بعد هم زیاد بدهند . البته از خدمات دکتر اشتراک خیلی باید قدر دان کرد و خیلی هم آدم خوبی است و وزارت معارف هم از او راضی است ولی اینرا ممکن

این مسئله مخالفم . اگر چه این شخص محل اطمینان است و این کارها را نمیکند ولی دولت يك پولی میدهد و يك شخص را از خارجه می آورد و يك کاری را به او میسپارد آنوقت ما به او اختیار بدهیم که هر وقت بخواهد فسخ کند نهایت چیزی که بر این فسخ مترتب میشود این است که حق اخذ خرج مراجعت را ندارد . بنده این را کافی میدانم و با اجازه که او مطلقاً دارد مخالفم زیرا کنترات اجازه است و اجازه عقد لازم است همانطور که ما باید تا آخر به تعهد خود باقی بمانیم نباید برای او هم اختیار فسخ قائل شویم که بگوئیم مختار است که در واقع هر وقت خواست فسخ کند . مثلاً الان که ما دولت را تعقیب کرده ایم که متخصص رای مالیه بیاورد و مخارجش را هم بدهد بیاید طهران در این جا يك مدتی که ماند اگر اختیار فسخ با خود او باشد مبالغی برای ما ضرر وارد می آورد . بنده میخواهم به دولت و مجلس عرض کنم که با اجازه دادن و جایز دانستن که هر وقت او بخواهد فسخ کند مخالفم و این عقیده را ندارم که فقط در ازای این کار مخارج برگشت را نگیرد چطور از طرف مال الزام است و از طرف او اجازه است ؟ مثلاً يك مستخدمینی آمده اند و در وسط جنگ گفته اند ما میتوانیم فسخ کنیم و رفته اند و ما را دچار يك مضیقه کرده اند . این نکات را ملاحظه بفرمائید نگاه به سوابق بکنید بنده با این کنترات ها که در هر حیثی بخواهند فسخ کنند مخالفم .

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده هم مخالفم .

رئیس - آقای بامداد

بامداد - عرض کنم که ما مستخدم می آوریم بنده نمیخیریم چون این شخص اجنبی است و قوانین مامشمول او نیست اسمش را کنترات میگذاریم یعنی يك اجنبی را که به او احتیاج داریم بعنوان کنترات استخدام میکنیم و در تمام مواقعی که ما مستشار آورده ایم فقط در يك

مورد این اتفاق افتاده است وقتی که جنگ بین المللی شروع شد اینها بقول خودشان بحکم الزام و اجبار سرباز بودند و رفتند و دیگر نظیر ندارد علاوه ما يك نفر مستخدمی را که آوردیم او خودش داو طلب است و هرگز نخواهد رفت اما اگر آب و هوا بهش نساخت ناخوش شد و رفت ما که نمیتوانیم او را محبوس کنیم منتها شما میتوانید در اینجا پیشنهاد کنید که اگر احساس کرد که نمیتواند بماند برای اینکه کارش تعطیل نشود دو ماه يك ماه قبلاً اطلاع بدهد ولی اگر ما بخواهیم او را ملزم کنیم این میشود و سوابق تمام کنتراتها هم همینطور است . ملاحظه بفرمائید . و این يك چیز تازه است که در مورد کنترات دکتر اشتراک که بعقد بنده بهترین مستشارها است یعنی برای وضع امروزه ایران او بیشتر بدرد میخورد زیرا بماها علم صنعت یاد میدهد بنا بر این بنده تصور میکنم که اشکالی نباشد و دکتر اشتراک هم نمیرود و المان هم امثال او را زیاد دارد و محتاج هم نیستند باینکه دکتر اشتراک در بین کار کنترانش را فسخ کند و ورود رئیس - آقای دشتی

دشتی - این ماده همینطور که آقای بامداد فرمودند در اغلب کنتراتهاست و این نکته را باید همیشه در نظر داشته باشیم که قوانین و رویه دولتهای ما باید کم کم در طی عمل باشد . و اینکه فرمودند در تمام کنتراتهاست این مجوز نیست که این ماده در این کنترات هم باید باشد باید کم کم از معایبی که بی برده اند مطلع هستند جلو ببری کنند و ننویسند . فرمودند که ما مستشار می آوریم نه بنده و در مقابل هم میشود گفت که ما مستخدم می آوریم نه آقا بالا سر و بالاخره ما مستخدم می آوریم که از او استفاده کنیم فرض بفرمائید ما يك شخصی را از آلمان می آوریم که این شخص بیکار است می آید در اینجا و هر ماهی چهار صد تومان ما به او میدهیم بکمترتبه از آلمان بار تلگراف کردند که تو بیا آلمان و ماهی بانصد تومان بتو داده می شود این بکنترات خودش خانم

بدهد و مدرسه ما را زمین بزند؟ يك دليل ديگري كه آقا فرمودند در خوبی دكتر اشترنك است در اين مسئله هيچ اختلافی نيست ما هم ميگوئيم مستخدم خوبی است اما براي اينكه بهتر از او استفاده كنيم بايد شرايط را طوری كنيم كه او بيشتر دلبستگی ما داشته باشد بنا بر اين خوبست كه اگر بخواید برود سه ماه قبل ما اطلاع بدهد كه ما موفق شويم کسی ديگر را بجای او استخدام كنيم

رئيس -- پيشنهاد آقای آقا سيد يعقوب

(اينطور خوانده شد)

پيشنهاد ميكنم ماده پنج بجای ماده چهار رای گرفته شود

رئيس -- مقصود حذف است؟

آقا سيد يعقوب -- بلی چون فرموديد كه پيشنهاد حذف نميشود كرد لهذا اينطور پيشنهاد كردم

رئيس -- چرا

آقا سيد يعقوب -- اين جا غالباً صحبت شده است كه چیزی را نميشود حذف كرد اين بود كه بنده پيشنهاد كردم كه ماده پنج بجای ماده چهار باشد حالا بچه دليل همانطور كه آقای وزير معارف فرمودند يك چیز هائی هست كه در نظامنامه نوشته ميشود ما نبايد در قانون اين چیزها را بنويسيم و البته در نظامنامه هم اين طرف را ملاحظه ميكنند و هم آنطرف را ملاحظه ميكنند ميفرمايند سابقه اينطور بوده است. خوب. مگر ما از اول كامل بوديم و از اول مشروطه بوديم ما كم كم ملتفت نواقص ميشويم و اصلاح ميكنيم قانون بشري هم همین است. ناقص است. و روز بروز تكميل ميشود. ملاحظه بفرمائيد اين شخص كه تبعه ايران نيست يك قدرتي كه سياست مقتضی شد زنجير هم پایش بگذارند نميآيد. بنده البته فوق العاده ميل دارم كه اين شخص بماند و مدرسه را اداره كند بنا بر اين جای اين قيود در نظامنامه

كه كئترات معنیش چه چیز است ...

امير حسينخان -- بنده خودم ميدانم كئترات يعنی چه

دستی -- معنی كئترات اين است كه بنده يك شرائطی را قرار ميدم كه هر كس كه مستخدم من است بدان شرائط رفتار كند او هم اگر قبول كرد استخدام را قبول ميكنند والا اگر قرار بگذاريم كه هر وقت نخواست خدمت كند آزاد باشد اين معنی كئترات نيست. كئترات بايد براي هر دو طرف داراي شرائط باشد كه هر دو از هم استفاده كنند و از ما استفاده ميكنند حقوقي ميگيرد. خرج سفر ميگيرد. ماهم بايد از او استفاده كنيم و تا آخر مدت خدمت كند.

ما معلم استخدام ميكنيم كه برود در مدارس مادرش بدهد و بايد يك شرطی قائل شويم كه او نتواند بمعاذيري متشبث شود و كارمان را زمين بزند و برود ولی اگر معاذيري داشت كه متوجه بود قبلاً اطلاع بدهد كه دولت بتواند عوض او را استخدام كند البته بطور حتم هم ما نبايد او را الزام كنيم كه تا آخر مدت بماند ولی ممكن است قرار بگذاريم كه مثلاً سه ماه قبل از رفتن اطلاع بدهد كه ما بتوانيم يك کسی ديگر را استخدام كنيم و الا هر وقت دلش خواست برود بنده اين را عملي نميدانم و كار از پيش نمبرود و اسباب زحمت است وزير معارف -- اصولاً صحيح است كه بايد دقتهاي لازم بشود كه مستخدمی كه كئترات شده است بميل و سليقه خودش بطور دلخواه كئترات خودش را فسخ نكند. و البته دقتهاي لازمه در اين باب در شرائط فرعيه كه بين طرفين مبادله ميشود خواهد شد. آن ماده اخير كه ساير شرائط فرعيه را دولت با طرف قرار خواهد داد یکی از شرائط فرعيه هم همین است كه اگر خواست كئترات خودش را فسخ كند اين بايد موجه باشد مدلل باشد و قبلاً اطلاع بدهد. و از طرفي چنانچه ما نخواهيم اين را قانوني كنيم و سه ماه زود بطور معين و محدود ذكر كنيم تصديق بفرمائيد كه ممكن است يك مواردی

پيش بيايد كه كمتر از سه ماه مدت لازم داشته باشد فرض بفرمائيد يك اجباری حقيقه براي او پيش آيد نه اينكه عامد در فسخ كئترات باشد يك محظورات و مواعی برای او ايجاد شده است كه مجبور است بدون ميل خودش برای انجام آن محظورات به كئترات خودش خانه بدهد و اين محظورات و حوائج هم روز قبل اتفاق افتاده است چطور ميشود گفت كه نو از حالا بايد اظهار كنی كه سه ماه ديگر حق فسخ كئترات خود را داشته باشی اين عملي بنظر نمی آيد بنده عقیده ام اين است همانطور كه معمول است در شرائط فرعيه اين دقتها بين طرفين ميشود و همان جا هم اکتفا شود بهتر است تا اينكه در قانون قيد شود.

دستی -- اگر در شرائط فرعيه اين نظريات تأمین شود بنده پس ميگيرم

رئيس -- پيشنهاد آقای فيروز آبادي

(بمضمون ذيل قرائت شد)

پيشنهاد ميكنم در صورتيكه خودش بخواید كئترات را فسخ كند حق استفاده از دو ماه حقوق گذشته اش را نداشته باشد.

رئيس -- آقای فيروز آبادي

فيروز آبادي -- در اينجا شرط ميكنيم كه اگر ما نخواهيم كئترات او را فسخ بكنيم بايد حقوق تا آخر مدت كئتراتش را به او بدهيم اما او اگر آمد و دو ماه در اينجا خدمت كرد و خواست كئترات خودش را فسخ كند ما بدون هيچ شرط و قيدي به او بگوئيم مختار هستی فسخ كن و برو. پس بايد يك شرايطی قرارداد كه او هر ساعت كه خواست برود آزاد نباشد از آنطرف هم ما نميتوانيم كليتاً او را ممنوع كنيم از فسخ كئترات خودش بجهت اينكه اگر ممنوع شد شايد كار نكند به اين جهت اين شرط را ميكنيم كه اگر نخواهد كئترات خودش را فسخ كند و برود حق استفاده از دو ماه حقوق ندارد

مخبر - بنده خیلی مسرور هستم از اینکه آقای فیروز آبادی مصر هستند که مستخدم تا آخر مدت خدمت خودش کار کند و این اول مرتبه ایست که موافقت می فرمایند با يك معلم خارجی ولی این نکته را هم باید بدانند كه كه يك واژه بی ربط پیدا شده است که دکتر اشترنك بی خود و بی جهت خدمت خودش را ول کند و برود از طرفی هم باید يك شرایطی باشد که خود سرانه کار نکند . و همالطور که آقای وزیر معارف مخصوصاً تصریح فرمودند که در شرایط فرعی قید خواهد شد منتها البته باید يك عبارات وسیعتری باشد یعنی در صورتیکه عذر موجه نداشته باشد و غیر اینها حالا ما میخواهیم این ها را در تحت يك جمله مهم بنویسیم لزومی ندارد و البته آقای هم موافقت می فرمایند كه این جرم را آن بیچاره ندهد

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(دو نفر قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . رأی میگیریم بماده چهارم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد

(ماده پنج بشرح ذیل قرائت شد)

ماده پنجم - مستخدم مزبور در موقع تعطیل تابستان مدارس سالی بیکماه حق مرخصی با استفاده از حقوق خواهد داشت

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - این مسئله يك سابقه شده است برای ما هر چند که میگویند در اروپا همچو چیزی نیست که سالی بیکماه دو ماه تعطیل کنند لیکن غالباً عرض کرده ام که هر چه آن جا باشد ما نباید آنرا سر مشق برای خودمان قرار دهیم در اینجا مستشاری را که ما از خارج

آقا سید یعقوب - بنده برای تعقیب نظریات خودم و فرمایشات آقای امیر حسین خان ناچارم در مورد کلیات عرایض خودم را تکرار کنم . کلمات لفظی است فرانسه و آنچه که بنده فهمیده ام معنی آن اجاره است اجاره هم در بین ما مسلمانها عقد لازم است و عقد لازم هم این است که طرفین الزام دارند که تا آخر نگاهدارند ولی اینجا برای یکطرف الزام است و برای یکطرف اجازه است كه هر وقت بخواهد دست بردارد بردارد درست است که این شخص را وزارت معارف آورده است در سابق هم معلم بوده است و کسی نیست که در يك موقعی دچار مضیقه بشود و بنده این را که عرض کردم میخواستم توجه بدهم بدوات که بعد از این در کلماتها به این مسئله توجه داشته باشند و این قدر ارضاء عنان نسبت بمستخدمین خارجه نداشته باشند به این جهت بنده با این ماده مخالف بودم و ناچارم در کلیات هم رأی ندهم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده تصور میکنم توضیحات آقا دفاع از اظهارات آقای امیر حسین خان بوده است و نسبت به اصل لایحه مخالفی نداشته باشند بنا بر این عرض نمیکنم و تصور میکنم مذاکرات هم کافی باشد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - رأی گرفته میشود به خبر کمیسیون بودجه مشتمل بر شش ماده آقایان موافقین ورقه سفید میدهند (اخذ آراء بعمل آمده و شصت ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عدد حاضر ۶۶ با ۶۰ رأی تصویب شد

اسامی رأی دهندگان

آقایان : اسفندیاری - بیات - دولتشاهی - موقر - فوهنی - دببا - بروجردی - حقنویس - نگهبان - بدر - اسعد - جلالی - محقق - امام جمعه اهر - بهار - نامداد - معتمد التولیه

آشتیانی - عمادی - زوار - شیخ الاسلام ملاری - امیر تیمور کلای - آیه الله زاده - ذوالقدر - شریعت زاده - ملک مدنی - شیروانی - نوبخت - کی استوان - خواجوی - محمود رضا میرزا عبدالله خان ونوق - حاج علی اکبر امین - حیدری محمد آخوند - پور تیمور - معظمی - بالیزی - خوئی - یحیی خان زنگنه - مفتی - دکتر رفیع امین - ثابت - ابراهیمی - مصدق - ملک آرائی - تقی زاده - سید کاظم بزدی - اسکندر خان مقدم - سلطان محمد خان عاسری - دکتر لقمان - خلیل فهمیمی - طاهری - نجومی دهستانی - افخمی - ابلخان - دیوان بیکی - بنی سلبیان عصر انقلاب

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع به پاپاریان مطرح است .

(شرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که کنتراست مسیو پاپاریان معلم دواساز را از اول مهرماه ۱۳۰۶ با همان مقررات و حقوق مصوب بیست و چهارم دیماه ۱۳۰۴ برای مدت دو سال و سه ماه تجدید نماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - این شخص شنیده ام معلم دوا سازی است و برای ساختن دوا استخدام میشود از آنطرف هم میشنوم در ایران دوا ساز خیلی داریم که همه قابل معلمی هم هستند و از آن گذشته ما مدرسه که اشخاص بروند در آنجا دوا سازی یاد بگیرند نمیدانم داریم یا نداریم اگر مدرسه داشته باشیم بنده عرضی ندارم و الا در صورتیکه ما معلمی داشته باشیم که بتواند جای این شخص کار بکند یا مدرسه نداشته باشیم بنده مخالفم

مخبر - مدرسه دوا سازی در جزء مدرسه طب است و چندین سال هم هست که تأسیس شده است پاپاریان هم در تمام ادوار در این مدرسه خدمت کرده و وزارت معارف هم همیشه از خدمات او راضی بوده

است و یکی از معلمین خوب است شاید يك عیب داشته باشد و آن ارزانیست است بنابر این بنده تصور میکنم که هنوز ما احتیاج بوجود این شخص داریم و باید این مدرسه توسعه پیدا کند منتها حالا بودجه ما اجازه نمیدهد و میخواستم استدعا کنم آنجا که نوشته شده است: بوزارت مالیه اجازه داده میشود. چون راجع بتجدید کنترات است باید نوشته شود: بوزارت معارف اجازه داده میشود.

رئیس -- آقای بامداد

بامداد -- بنده موافقم

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- موافقم

رئیس -- آقای حقنویس

حقنویس -- موافقم

رئیس -- آقای دشتی

دشتی -- بنده فقط خواستم از آقای وزیر معارف خواهش کنم که توضیحات کاملتری بدهند که با پارلمان برای چه کنترات میشود و کجا درس میدهند و عملیات سابق او چه بوده است اگر ممکن است يك توضیحاتی بدهند که اطلاعاتی در این باب پیدا کنیم.

وزیر معارف -- مدرسه ایست که شاید متجاوز از ده سال باشد تاسیس شده است و جزو مدرسه طب است بعنوان مدرسه دوا سازی. اگر چه اسم اینجاست را گذاشته اند دوا سازی و متبادر از این لفظ این است که شاید خود دوا را میسازند مثل اینکه در بعضی کارخانجات دوا را میسازند اینجا هم اینطور است ولی اینطور نیست مقصود این است که اشخاصی که در این جا میروند انواع و اقسام ادویه جدیده ایرانی و فرنگی را در اینجا خوب بشناسند و تمیز بدهند...

فیروز آبادی -- در مدت ده سال شناخته اند؟

وزیر معارف -- و این مسئله يك قواعدی دارد يك

رشته از علوم متعلق به این قسمت است مقداری فیزیک باید بخوانند و مقداری شیمی باید بخوانند و بعد از اینکه شناختند ادویه را مقدار ترکیب ادویه و تناسب آن را هم باید تشخیص بدهند نتیجه اش این است که بعد از آن که رفت دکان دوا فروشی باز کرد و نسخه طبیب را بردند بهلوی اوبقدری مطلع از تناسب ترکیب ادویه باشد که چنانچه طبیب اشتباه کرده باشد در تناسب آن ادویه آن دوا فروش بداند و تشخیص بدهد که در واقع يك نظارتی هم در نسخه طبیب شده باشد در قوانین معمول است که همانطور که طبیب مسؤل است دوا فروش هم مسؤل است نهایت اسم این مدرسه دوا سازی شده است و خیلی هم مملکت از وجودش استفاده کرده است و تمام آنهایی که امروز متصدی دوا فروشی هستند یا دیپلم از خارجه دارند یا از این مدرسه بیرون آمده اند و این شخص هم يك کسی است که تحصیل کرده است و دیپلم هم از مدرسه دار الفنون شاهانه سابق عثمانی دارد چند ساعت درس میداد و بعد در سه سال قبل دو ساعت بر کار او افزوده شده و چون تبعه ترکیه و در داخله است حقوقش اینطور است بنا بر این این مدرسه خودش مدرسه مفید و نفعی است.

جمعی از نمایندگان -- مذاکرات کافی است.

رئیس -- رای گرفته میشود بماده واحده با ورقه

آقایانیکه تصویب میکنند اوراق سفید میدهند

(اخذ اوراق رای بعمل آمده پنجاه و هشت ورقه سفید تعداد شد)

رئیس -- عده حاضر ۶۴ با ۵۸ رای تصویب شد

(اسامی رأی دهندگان)

آقایان: دیوان بیکی -- بنی سلیمان -- نجومی -- طاهری

فهمی -- سید جواد محقق -- ذو القدر -- دکتر لقمان

دکتر مصدق -- تقی زاده -- حقنویس -- ابراهیمی --

مفتی -- دکتر رفیع امین -- پالیزی -- خوئی -- اعظمی

ملک ارج پور تیمور -- معظمی -- میرزا عبدالله خان

ونوق -- محمد آخوند -- محمد تقیخان اسعد -- میرزا علی اکبر امین -- حیدری -- اسفندیاری -- دولتشاهی -- اسکندر خان مقدم -- مرتضی قلیخان بیات -- جلالی دهستانی -- فومنی -- نقه الاسلام بروجردی -- شیخ الاسلام ملابری -- طباطبائی دیبا -- موقر -- مدرس -- عمادی -- زوار -- خواجوی -- محمود رضا -- شریعت زاده شبروانی -- میرزا حسن آیه الله زاده -- میرزا هاشم آشتیانی بامداد -- ملک مدنی -- بهار -- آقا سید یعقوب -- میرزا سید مهدی معتمد -- نگهبان -- عصر انقلاب -- امیر حسینخان ابلخان -- امام جمعه اهر -- کلای -- بدر -- الحمی -- سلطان محمد خان عامری -- کی استوان رئیس -- يك فقره خبر از کمیسیون مرخصی است قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

آقای حیدری مگری بعلت کسالت مزاج تلگرافاتی بازده روز دیگر مرخصی نموده اند کمیسیون عرایض تصویب و رایورت آنرا تقدیم مینماید.

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب -- بنده چون تصمیم گرفته ام که بعد

از این با خبر های کمیسیون مرخصی موافقت نکنم حالا ولو اینکه سالار مکرری هم همیشه حاضر بوده اند بنده نمیتوانم محض حسنات ایشان از يك سیئاتی صرف نظر کنم زیرا بقدری مرخصی داده شده است که حقیقه بنده خجالت میکشم این است که با این خبر هم مخالفت کردم.

رئیس -- آقای دادگر

دادگر -- عرض کنم این با نظر آقای آقا سید یعقوب مخالف نیست زیرا آقای آقا سید یعقوب مصرند که عده وکلا کم نشود و مجلس از اکثریت نیفتد ولی این مال گذشته است و ایشان برای خاطر کسالت اجازه خواسته اند رئیس -- آقایانیکه مرخصی بازده روزه آقای حیدری

را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد. چند فقره پیشنهادهای راجع بدستور

رسیده است اگر اجازه میفرمائید بماند برای جلسه بعد

جمعی از نمایندگان -- صحیح است

(مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد)

قانون

اجازه پرداخت نود هزار تومان بصحبه کل مملکتی برای جلوگیری و دفع مرض وبا

مصوب ۱۶ شهریور ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ نود هزار تومان از محل اضافه عایدات ۱۳۰۵ برای جلوگیری و دفع مرض وبا اعم از فوق العاده طبای اعزامی مطابق تشخیص صحبه و تهیه و اکسن از خارجه و سایر مخارج مربوطه بجلوگیری از وبا و توسعه مؤسسه باستور طهران برای واکنس و سرم سازی با اختیار صحبه کل مملکتی واگذار نماید

اینقانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه شانزدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

حسین پیرنیا رئیس مجلس شورای ملی

قانون

استخدام دکتر هازی اشترنک تبعه دولت آلمان برای مدیریت مدرسه صنعتی

مصوب ۱۶ شهریور ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده اول - دولت مجاز است دکتر هازی اشترنک تبعه دولت آلمان را برای مدت سه سال از اول تیر ماه ۱۳۰۶ برای مدیریت و معامی مدرسه صنعتی دولتی استخدام کند.

ماده دوم - حقوق دکتر اشترنک سالی چهار هزار و هشتصد تومان است که با قساط ماهیانه بمشارالیه تأدید خواهد شد.

ماده سوم - در موقع ختم این قرارداد چنانچه کنترات دکتر اشترنک تجدید نشود مبلغ چهار صد تومان بعنوان خرج سفر برای معاودت بآلمان بمشارالیه پرداخت خواهد شد.

ماده چهارم - در صورتیکه دکتر اشترنک شخصاً کنترات خود را فسخ نماید حق اخذ مخارج مراجعت را نخواهد داشت.

ماده پنجم - مستخدم مزبور در موقع تعطیل تابستان مدارس سالی یکماه حق مرخصی با استفاده از حقوق خواهد داشت.

ماده ششم - دولت مجاز است سایر شرایط و مقررات استخدام دکتر اشترنک را معین نماید و مطابق قانون مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ کنترات مشارالیه را امضاء نماید.

اینقانون که مشتمل بر شش ماده است در جلسه شانزدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

حسین پیرنیا: رئیس مجلس شورای ملی

قانون

اجازه تجدید کنترات مسیو پاپاریان معلم دواسازی

مصوب ۱۶ شهریور ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت معارف اجازه میدهد که کنترات مسیو پاپاریان معلم دواسازی را از اول مهر ماه ۱۳۰۶ با همان مقررات و حقوق مصوب بیست و چهارم دی ماه ۱۳۰۴ برای مدت دو سال و سه ماه تجدید نماید

اینقانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه شانزدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

حسین پیرنیا رئیس مجلس شورای ملی

قانون

استخدام دونفر معلم برای مدرسه صنعتی از آلمان و دونفر معلم برای مدرسه حقوق و سیاسی از فرانسه

مصوب ۱۶ شهریور ماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده اول - وزارت معارف مجاز است یکنفر معلم برای تدریس مهندسی ماشین آلات و ریاضیات عالییه مدرسه صنعتی و یکنفر استاد کار برای معاونت معلم آهنگری مدرسه صنعتی و دونفر معلم از فرانسه برای مدرسه حقوق و سیاسی که نخص آنها را دولت های متبوعه آنها تصدیق کرده باشد از شانزدهم شهریور ۱۳۰۶ برای مدت دو سال و نه ماه و نیم استخدام کند

ماده دوم - حقوق هر یک از معلمین مذکور در چهار هزار تومان و حقوق استادکار یکهزار و هشتصد تومان خواهد بود که با قساط ماهیانه دریافت خواهند کرد.

ماده سیم - در موقع عزیمت بایران مبلغ سیصد تومان بهر یک از معلمین و مبلغ دویست و پنجاه تومان باستاد کار بعنوان خرج سفر داده خواهد شد و در ختم قرار داد نیز مشارالیه معادل مبلغ مذکور را برای عودت بوطن خود دریافت خواهند کرد.

ماده چهارم - مستخدمین مذکور در موقع تعطیل تابستان مدارس سالی یکماه حق مرخصی با استفاده از حقوق خواهند داشت.

ماده پنجم - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین و استاد کار مزبور را بر طبق قانون استخدام اتباع خارجه مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرار داد آنها را امضاء نماید

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه شانزدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

حسین پیرنیا: رئیس مجلس شورای ملی